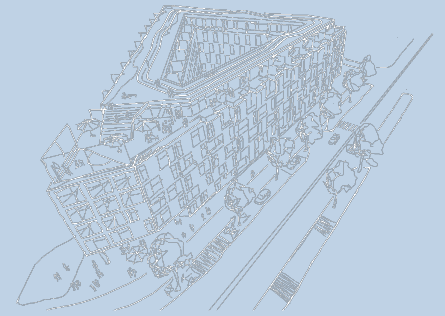

SMARTA TIPS OCH UNDERHÅLL

Här får du några tips på hur du enkelt och miljösmart underhåller din bostad.

Golv

Trägolv bör du hålla fria från grus och liknande för att slippa repor och smågropar. Ha en dörrmatta innanför ytterdörren så slipper du få in en massa smuts och grus, som annars kan slita hårt på dina golv. Sätt tassar på möblerna (inte metalltassar som ger fläckar på trägolv) så undviker du onödiga märken och repor i golvet. Golven städas med dammsugning och fukttorkas med lätt fuktad skurtrasa och miljömärkt handdiskmedel om så krävs. Den vattenfilm som bildas efter skurduken ska torka inom 1 minut. Pölar av vätska eller vattenansamlingar bör omedelbart torkas eftersom vätska ger bestående fläckar och gör att träet "reser" sig. Var sparsam med vatten så att det inte rinner in under lister och trösklar, då kan det bli fuktskador.

Klinker som är glaserade behöver endast torkas av med en fuktig trasa och sedan torkas torra.

Väggar

Kakel som är glaserade behöver endast torkas av med en fuktig trasa och sedan torkas torra. Kakelfogar bör rengöras regelbundet med en kraftig rotborste. Använd varmt vatten och ett mildt rengöringsmedel. Rengör fogen innan den blir "rosafärgad" av tvålrester och hudavlagringar.

Målade väggar kan tvättas med ljummet vatten och mildt rengöringsmedel. Fläckar kan ibland tas bort med radergummi.

Tak

Ett tak har ofta skrovlig (grängad) yta och är svårt att rengöra. Risken är att det blir flammigt efter tvättning. Runt ventilationslock kan du rengöra taket genom att dammsuga med dammsugarborsten.

Fönster

Efter en tid i ditt nya hus kan fönstren kännas tröga. Du behöver då smörja gångjärnen.

Innerdörrar

Efter att ha bott i huset en tid kan dina innerdörrar behöva "spännas". Om du får känslan av att dörrarna "glappar" är det dags att spänna beslaget som sitter i dörrkarmen. Sätt en skruvmejsel i det lilla hålet mitt på beslaget och spänn det. Då bör du komma tillrätta med problemet. Skulle innerdörrar eller balkongdörren börja gå trögt eller gnissla kan du behöva smörja gångjärnen med låsolja.

I köket

Snickerier får du rena med miljömärkt handdiskmedel och ljummet vatten. Prova annars miljömärkt rengöringsmedel eller såpa och ljummet vatten. Köksluckorna bör efter en tids användande justeras. Detta gör du enkelt med en skruvmejsel. På gångjärnen finns två skruvar. Den ena justerar du luckan på höjden, den andra på djupet.

Bänkskivor oavsett material tål inte hög värme. Därför bör du aldrig ställa kastruller direkt på bänkskivan. Laminatbänkskivor rengörs med en fuktad trasa samt ett mildt rengöringsmedel.

Blandaren rengör du enklast med mildt handdiskmedel och ljummet vatten. Tänk på att rengöra blandarens sil med jämna mellanrum. På köksblandaren sitter vattenavstängningen till diskmaskinen. Denna bör du stänga av när du reser bort en längre tid.

Diskho och rostfria bänkar rengör du bäst med diskmedel och ljummet vatten. Annars kan du använda miljömärkt rengöringsmedel och vit skrubbsvamp. Tvålull gör rent effektivt men kan ge repor. Diskhon blir ren och fin med hjälp av ett rengöringsmedel med lätt slipeffekt. Rengör regelbundet diskbänkens vattenlås genom att ta loss och rensola det. Skruva även bort silen i diskhon någon gång om året för att rengöra under den, tänk på att skruva fast den ordentligt för att undvika läckage.

Glaskeramikhällen håller du ren genom att regelbundet torka ren hällen från eventuella matrester som lätt bränner fast. Till hällen brukar det medfölja en liten rabladshyvel som du kan använda för att ta bort fastbrända matrester, använd den försiktigt så att inte hällen repas. För att ytterligare undvika repor i hällen bör du undvika att skaka till exempel en stekpanna direkt på hällen när du lagar mat.

Ugnen rengörs genom att stryka på flytande såpa och värma ugnen till ca. 100 grader C. Stäng av när såpan bubblar och låt ugnen svalna. Fastbrända fläckar gnuggar du med tvålull. Tvätta rent med vatten.

Kyl- och frysskåp blir rena med miljömärkt handdiskmedel och vatten. Dammsug gärna på baksidan av kylen och frysen någon gång om året. Damm samlas lätt där och leder till att elförbrukningen ökar. Dammet kan också utgöra en brandrisk. En frys med mycket is drar onödigt mycket energi. Frosta därför av regelbundet. Har du en NoFrost-frys följer du anvisningarna i bruksanvisningen till frysen. Spisfläkten rengörs på samma sätt som snickerier. Om extra smutslösande medel behövs kan du använda T-röd. Filtret behöver rengöras ungefär varannan månad vid normal matlagning. Det för du genom att diska det i diskho eller i diskmaskin med miljömärkt diskmedel.

I badrummet

Porslinstvättställ rengörs med en tvättsvamp och ett mildt rengöringsmedel. För att få bort hårdare smuts t.ex. hårsprayrester kan man använda ett rengöringsmedel med mild slipseffekt. Rengör vattenlåset någon gång om året genom att skruva loss det.

Duschväggar av glas och kakel som fått kalkavlagringar rengör du enkelt genom att blanda varmt vatten blandat med ättiksptrit, det löser nämligen upp kalk.

Golvbrunnen bör rengöras regelbundet för att fungera bra och inte lukta illa. Rensa vattenlåset genom att ta bort silen och lyfta upp insatsen i vattenlåset. Ta om möjligt isär vattenlåsdelarna så att du kommer åt överallt. Skulle avloppslukt uppstå efter rengöring kan det bero på att packningen runt vattenlåset inte sluter tät ordentligt. Det undviker du genom att styka lite fett, t.ex. margarin runt packningen innan du sätter tillbaka vattenlåset i golvet.

Toalettstolen tvättar du med handdiskmedel eller såpa. Det finns också miljömärkta rengöringsmedel som är speciellt avsedda för toalettrengrin. Du kan även prova att desinficera med ättiksptrit; häll i en deciliter, låt stå en stund, borsta rent och spola sedan. Tänk på att rengöra under kanten på insidan av toaletten, där samlas mycket smuts och avlagringar som med tiden luktar illa.

Tvättmaskinen arbetar bäst och drar mindre energi om filter och silar rensas regelbundet. Rengör tvättmedelsfack och områdena kring detta då det kan bildas vallar av olöst tvättmedel där. Kör maskinen tom på högsta temperatur då och då för att lösa ev. tvättmedelsrester och avlagringar som kan bildas. Välj miljömärkta tvättmedel, följ doseringsanvisningarna och fyll maskinen helt med tvätt. Centrifugera noga så minskar torktiden.

Torktummlaren har ett filter det samlas ludd. Tag bort luddet annars förlängs torktiden och mer energi går åt. Torktummlaren riskerar också att gå sönder om inte luddet tas bort eftersom maskinen inte kyls av ordentligt. Glöm inte att tömma behållaren på kondensvatten efter varje tumling. Rengör även ventilationskanaler och kondensator vid behov, rengöring i överkant ned ett milt diskmedel och mjuk trasa. Mögel undviks du genom att hålla torrt i badrum och andra våtutrymmen. Använd gummiskrapa för att ta bort vattnet på golvet och rengör regelbundet. Se också till att ventilationen för våtrummet är tillfredställande.